

Bladser. Jeg tror, det er meget uheldigt at komme ind paa at have en Eksamen, der paa Forhaand udpeger Folk til saadanne Bladser. Formaålet for dette Fortættelsesseminarium har desuden forekommet os at ligge noget uden for det, som Staten i Grunden bør anvende store Midler paa. Staten har jo gennem Undervisningen væsentlig to Opgaver, den har paataget sig. Den ene er den: at uddanne de vordende Embedsmænd, og dertil have vi jo i lange Tider anvendt store Bø- løb; den anden er den: at sørge for den almindelige Skole, som kommer den hele Be- folkning til gode. Paa det Punkt have vi vistnok store Opgaver at løse i Fremtiden. Vi vide jo alle, at der i Øjeblikket foreligger Folketinget et Forslag om en Forbedring af vor Seminarieundervisning, et Forslag, som, naar det skal gennemføres, ikke vil koste saa ganske lidt. Der forestaar desuden en Re- form i vor almindelige Folkeskole ved Opret- telsen af Forskoler og Sligt, hvilket ogsaa mulig vil stille store Krav til Statskassen. Her derimod staa vi over for en Art af Undervisning, der har sin fulde Berettigelse, men som det ikke i samme Grad som ved de to andre Arter af Undervisning, jeg nævnedes, kan være Statens Sag at tage sig af. Vi staa her over for Ønster med Hensyn til den Slags Skoler, der gaa ud paa at give Befolkningen en videre gaaende Undervisning end den, der kan faas i den almindelige Folkeskole, og Staten er jo inde paa at støtte disse Bestræbelser. Derfor give vi jo Understøttelser, baade til Realskoler og tek- niske Skoler i Købstæderne og til Folkehøj- skoler og Landbrugsskoler paa Landet. Men dette Skolevæsen maa dog væsentlig bæres ad privat Vej, medens derimod de to andre Former: Embedsmænds Uddannelse og den almindelige Folkeskole, ganske anderledes blive Statens Sag. Da nu dette Semi- narium væsentligst vil komme til at uddanne Lærerkræfter til disse Skoler, som jeg sidst har omtalt, har det ikke forekommet os, at der var nogen stor Grund til at oprette det. Vi ville ikke gaa ind paa Forslaget om Fortættelsesseminariet og have derfor fore- slaet at stryge den Forhøjelse af 9,000 Kr., som dette Forslag foranlediger, men vi have ikke taget endeligt Standpunkt til Spørgsmaa- let om de etaarige Kursus og deres fremtidige Form eller til de Spørgsmaal, hvorvidt de overhovedet skulle bibeholdes; vi have i saa Henseende forbeholdt os vor Stilling til 3dje Behandling. Den anden Del af denne Konto omhandler de kortvarige Sommerkursus, der jo nyde almindelig Tillid fra vistnok alle Sider. Der er intet Spørgsmaal om, at disse Feriekursus have gjort overordentlig

megen Gavn. Det er for Lærerne i deres opflidende Gerning af stor Betydning at kunne faa en saadan Undervisning og en saadan Forstrifning, som disse Feriekursus i Virkeligheden ere for dem. Jeg skal blot i denne Forbindelse henstille til den højt- ærede Minister at drage Omsorg for, at Lærerkræfterne ved disse Kursus i Frem- tiden, ligesom det i det væsentlige har været Tilfældet hidtil, blive de dygtigste, man kan faa. Der er anket over, at enkelte af Læ- rerne ved disse Kursus have behandlet deres Elever vel meget som Børn, at de have givet dem Sektie for „der fra og der til“ og hørt dem paa samme Maade, som man hører Børn. Det er klart, at det kan næppe være Meningen med Undervisning af denne Art. Meningen dermed maa jo være, at disse voksne Menneker, der selv ere Lærere, i den Maanedstid, de ere inde paa Kursus, skulde faa saadanne Vink, at de derved bleve dygtigere til selv at meddele god Under- visning, at de fik Vink og Vejledning om, hvordan de skulde tage paa Sagen, og der- imod ikke bleve satte til blot at lære en Bog. Der er ogsaa anket over, at enkelte Lærere ikke have været saaledes Herrer over det Jag, de ere blevne Lærere i, at de have kunnet yde en virkelig tilfredsstillende Under- visning. Jeg henstiller derfor blot til den højtærede Minister at drage Omsorg for, at Lærerkræften altid bliver af bedst mulig Art. Med Hensyn til de etaarige Kursus maa vi derimod forbeholde os vor Stilling til tredje Behandling. Der har i Udvalget været talt om forskellige Ændringer, som mulig kunde gøres, idet vi bl. a. have tænkt, at der næppe vil være Grund til at give saa rigelig Understøttelse til Eleverne, som man hidtil har gjort (Afbrydelse af Mini- steren for Kirke- og Undervisnings- væsenet [Goos]). Ja, den højtærede Mi- nister siger, at det bliver hans Sag, men i det Øjeblik man f. Eks. strøg Bevillingen, kunde jo den ærede Minister ikke anvende den, og det er jo netop det, vi ved tredje Behandling gerne vilde komme til en Overenskomst med den ærede Minister om, hvorledes disse etaarige Kursus for Fremtiden skulde indrettes, saa at denne Bevilling ikke behøvede at stryges, men kunde anvendes paa en saadan Maade, at man fra alle Sider kunde være tilfreds med den. — Under Nr. 187 har Udvalgets Flertal lige- som de foregaaende Aar foreslaet Summen til Lærereunders Uddannelse forhøjet med 15,000 Kr. Jeg skal der blot bemærke, at det ikke er Meningen, at der skulde udddeles flere Portioner af Understøttelser, end der hidtil er givet, men vor Mening med det